

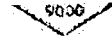
T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - HSGM
HUKUK VE MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANLIĞI
18/08/2021 13:44 - E-43252159-610-2488

00145921627

CERTIFICATE

7/21374

SK 47

Sayı : 43252159

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19/11/2019 tarihli ve 43452547-120.07-567423 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Turan AYDOĞAN tarafından verilen “İspanak tüketimi sebebiyle ortaya çıkan zehirlenme vakalarına ilişkin” 7/21374 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ektedir.
Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

İstanbul Milletvekili Turan AYDOĞAN tarafından verilen “İspanak tüketimi sebebiyle ortaya çıkan zehirlenme vakalarına ilişkin” 7/21374 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

İlk olarak Esenyurt'ta ortaya çıkan ve İstanbul'un birçok noktasında görülen gıda zehirlenmesi (ıspanak, ve ıspanağa benzer bitkiler) vakalarına ilişkin haberler basına yansımıştır. Konu ile ilgili İl Sağlık Müdürlüğü'nden açıklama gelmiş, zehirlenenlerin sayısı 108 olarak açıklanmıştır. Açıklamanın yapıldığı günün akşam saatlerinde mide bulantısı ve kusma şikayetiyle hastaneye gidenlerin sayısı artmaya devam ettiği de basın aracılığı ile paylaşılmıştır. Zehirlenme olayının tazeliğini uzun süre korunması için çeşitli kimyasal işlemler gören ıspanaktan olduğu ileri sürülmüştür.

İl Sağlık Müdürlüğü Esenyurt'ta yaşanan ıspanaktan zehirlenme iddialarıyla ilgili açıklama yapmış, açıklamada şu ifadelerle yer verilmiştir:

“Medyada yer alan “İstanbul'da Yemek Yiyen Çok Sayıda Kişi Zehirlendi” başlıklı haberlere ilişkin kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi adına aşağıdaki açıklamanın yapılmasına gerek görülmüştür. 01-03 Kasım 2019 tarihleri arasında İstanbul geneli sağlık tesislerimize gıda zehirlenmesi (ıspanak ve ıspanağa benzer bitkiler) sebebiyle 108 vatandaşımız hastanelere başvurmuş olup, bunların 25 tanesi taburcu olmuştur. Geriye kalan 19 tanesinin ise takibi ve tedavisi acil gözlem servislerinde devam etmektedir. Şu ana kadar hastanelerimize toplam başvuran hastalarımızın hayati tehlikesi bulunmadığı gibi ilgili süreç; İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü, İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İstanbul Valiliğimizce yakında takip edilmektedir. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”

Ardından İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden de açıklama gelmiş ve şu ifadelerle yer verilmiştir:

“İl Müdürlüğümüzce, İstanbul Halk Sağlığı Müdürlüğü'nden 02.11.2019 tarihinde yapılan ihbarda ıspanak tüketimi sonrası zehirlenme olduğu bildirilmiştir. Zehirlenme şüphesi ile sağlık kuruluşlarına başvuru yapanların ürün satın aldıkları ilimizde, faaliyet gösteren satış noktalarından analiz yapılmak üzere taze ıspanak, evlerden ise pişmiş ıspanak yemeği numunesi alınmıştır. Alınan numunelerin ileri tetkik sonuçlarında ıspanak içerisinde tespit edilen yabancı otan kaynaklı yoğun miktarda atropin ve scopolamin maddesi tespit edilmiştir. Zehirlenmeye ıspanaklara karışan patlıcangiller familyasından, atropin ve scopolamin içeren yabancı otların neden olduğu yapılan analizlerle ortaya çıktığı görülmüştür. İl Müdürlüğümüze ulaşan tüm ihbarlar değerlendirilmekte, konuyla ilgili değişik ilçelerimizden sağlık kuruluşlarına başvuranların ıspanak satın aldıkları işletmeler, resmi kontrole tabi tutulmakta, numune alınmakta ve alınan numuneler laboratuvarlara gönderilmektedir. Halkımızın tüketecekleri tüm gıdaları olduğu gibi, yeşil sebzeleri de dikkatlice kontrol ederek, yabancı otları ayırt etmeli ve çok iyi şekilde temizlendikten sonra tüketmeleri gerekmektedir.”

Bu bilgiler doğrultusunda

SORULAR:

- 1) Sözü geçen zehirlenme vakasından etkilenen kişi sayısı kaçtır?
- 2) Zehirlenmeye sebep olan ıspanakların hangi üreticiden ve hangi dağıtıcıdan tedarik edildiği tespit edilmiş midir?
- 3) Zehirlenmeye sebep olan ıspanakların hangi marketlere verilmiş olduğu tespit edilmiş midir?
- 4) İstanbul meyve sebze halinden toptancıların piyasaya sürdüğü ıspanak miktarı tespit edilmiş midir? Edildiyse bu miktar ne kadardır?
- 5) Zehirlenme vakaları yaşandıktan sonra ıspanakların ne kadarı toplatılmıştır? Ne kadarı imha edilmiştir?
- 6) İnsan sağlığını tehdit eden ıspanak satışı Bakanlığınız tarafından neden yasaklanmamıştır?

CEVAPLAR:

- 1) Toplam başvuru sayısı 232 olmuştur.
- 2-3-4-5) Ispanak tüketiminden kaynaklandığı düşünülen ve Tarım ve Orman Bakanlığına ulaşan tüm ihbarlar değerlendirilmiş sağlık kuruluşlarına başvuranların evlerinden ve ıspanak aldıkları işletmelerden numuneler alınarak analiz edilmek üzere Bakanlığımız laboratuvarlarına gönderilmiştir.

Mikrobiyolojik analizlerde zehirlenmeye sebep olacak herhangi bir mikroorganizma tespit edilmemiştir. Nitrat ve nitrit kalıntısı yönünden yapılan analizlerde herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Zehirlenmenin yabancı otlardan kaynaklanabileceği şüphesi üzerine laboratuvarlarımızda yapılan ileri analizlerde zehirlenmeye neden olan yabancı otların içerdiği ve maddeleri tespit edilmiştir.

Atropin scopalamin Laboratuvar analiz sonuçları neticesinde, ıspanakların satıldığı marketlerden ve manavlardan başlanarak geri izleme yapılmış ve üretim yerleri tespit edilmiştir. Geri izleme sonucunda sebze hallerinden ve tarlalardan ıspanak numuneleri alınmıştır. Alınan numunelerde 620 çeşit pestisit ve herbisit (zirai mücadele ilacı) ile ilgili analiz yapılmış ve akut zehirlenmeye neden olacak herhangi bir etken maddeye rastlanmamıştır.

Ayrıca atropin, scopalamin,ağır metal (kurşun,kadmiyum,arsenik),nitrat ve nitrit analizleri yönünden uygunsuzluk tespit edilmemiştir. Ancak hallerden ve tarlalardan alınan ıspanakların içerisine karışmış olan yabancı otların ayıklanmasıyla elde edilen numunelerin yapılan analizlerinde atropin ve scopalamin maddelerine rastlanmıştır. Ispanak gibi yeşil yapraklı sebzelerin tüketilmeden önce yabancı otların dikkatlice ayıklanması ve çok iyi şekilde temizlendikten sonra tüketilmesi oldukça önemlidir.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından konuyla ilgili gereken tüm resmi kontroller ve analizler yapılmakta olup, analiz sonucuna göre mevzuat kapsamında gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

6) İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve İl Sağlık Müdürlüğü bu olayda ortak işbirliği içinde hareket etmişler, tarımsal üretim yeri, toptancı, satış yerleri ve nakliyesi ile ilgili süreçlerin tespiti ve takibi Tarım ve Orman Bakanlığı teşkilatınca yürütülmüştür. Ispanağın kendisi zehirlenmeye neden olmadığı için yasaklama değil, uygun şekilde ayıklanması ve temizlenmesiyle ilgili öneriler yapılmıştır.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.